

bedre for vort Forsvar. Jeg skal her eksempelvis minde om, hvad der skete i 1892. Vi havde ført en Politik her i Salen, hvorved der var skabt en Stemning, ogsaa over for Forsvarsvæsenet, som jeg aldrig har kendt Mage til i den Tid, jeg har siddet her paa Rigsdagen. Valgene forløb paa en saadan Maade, at det var klart, at vi vare stærke nok til at kunne føre et storpolitisk Forlig igennem; men saa gav den daværende Krigsminister sig til ude i Landet at angribe dem, som stillede sig velvillig til Sagen, og fra hvem han skulde vente Støtte for at føre Sagen igennem, og der blev her forelagt Forslag om ca. 1 Mill. Kr.s forøgede Udgifter. Dette tilsammen bidrog til i en saa væsentlig Grad at svække Stemningen for denne Sag, at det blev vanskeligere og vanskeligere at opnaa at faa den løst paa en for Sagen tilfredsstillende Maade. Det er min fulde Overbevisning, at havde den daværende Krigsminister kunnet tage imod Forliget i 1893, saa havde vi faaet bedre Vilkaar for Forsvaret end i 1894, og at hvis man ikke havde modtaget Forliget i 1894, vare Vanskelighederne blevne i stigende Grad større, og det vilde rimeligvis ikke have været muligt nu at opnaa at faa det afsluttet. (Hør!) Ja, det ved jeg meget godt, at det er rigtigt, hvad jeg siger, det kunne de Herrer godt raabe „Hør“ til. Jeg skal ikke vende tilbage til de mange Lejligheder, hvor Forsvarssagen efter min Mening er bleven vanrøgtet, ja, jeg kan godt sige ogsaa fra Regeringens Side, thi jeg ser saaledes paa det, at da man i 1876 vragede de 30 Mill. og udtalte, at selv om der var Enighed om den militære Side ved Sagen, var dette, at der forlangtes opkrævet en Indkomstskat en enkelt Gang, et uantageligt Vilkaar, og saa lod man Sagen falde, og da man i 1879—80 fra Krigsministerens Plads stillede sig paa en saa hensynsløs — jeg havde nær sagt forhaanende — Maade over for de militære Medlemmer af dette Ting, var det absolut til Svækkelse af den Sag, man havde med at gøre, og at det meget mere var et Under, at det den Gang lykkedes at føre noget igennem, som forbedrede Forsvarsvæsenet saa væsentligt, som Ordningen af 1880 gjorde, og at det ikke den Gang maatte falde. — Nu skal jeg til Slutning over for den højtærede Krigsminister, og hvad hans Udtalelser have givet Anledning til her i Salen, bemærke, at en Gerning andetsteds gjorde det umuligt for mig at være her den Dag, Krigsministeren holdt sit Foredrag, men jeg har læst det igennem efter den Tid og

har hørt ærede Medlemmers Tilsvar her i Salen, og jeg slutter med afgjort Sikkerhed baade efter at have læst dette Foredrag igennem og efter at have hørt ærede Medlemmers Tilsvar her i Salen, at det har været et Foredrag, der efter sin hele Form og Tone ikke har kunnet give nogen Anledning til at anklage den meget ærede Krigsminister. Jeg viger ikke tilbage for at erkende, at jeg i mange væsentlige Henseender er enig med ham, og at det er givet efter den Maade, hvorpaa dette Foredrag har fundet Besvarelse fra forskellige Sider, selv om man ogsaa har udtalt sig mod Ministerens Planer, at der er talt paa en saadan Maade, hvad Tonen angaar, at der derved ingen som helst Vanskelighed er skabt, og naar jeg som sagt tilføjer, at jeg i meget væsentlige Henseender deler hans Betragtninger, der jo for øvrigt ikke ere Betragtninger, som ere ny for os, idet de ofte have været fremsatte, og mange af dem ogsaa her i Salen have fundet ret udbredt Tilslutning, saa mener jeg desuagtet, at man for Tiden ikke med Nytte kan fremsætte ny vidtgaaende Planer med Hensyn til vort Forsvarsvæsenes Løsning, naar det vel at mærke kræver forøgede Udgifter. I dette Øjeblik tror jeg, som jeg sagde i forrige Møde, at det ikke er heldigt at komme med ny Forslag; om det kan lykkes til en noget senere Tid at faa rettet de væsentligste Fejl og Mangler, afhænger af mange Ting, som jeg i dette Øjeblik heller ikke med nogen Nytte kan udtale mig om. Men som jeg har sagt, og hvad jeg vil slaa fast, om man saa vil tale imod mig eller skrive imod mig paa det ene eller det andet Sted, det er, at jeg taler ud af den Overbevisning, at jeg tjener vort Forsvarsvæsen bedst i dette Øjeblik ved rent ud at erkende, at jeg er mig fuldt ud bevidst, at der er Mangler og meget væsentlige Mangler ved den bestaaende Ordning, men at der ikke er nogen anden Vej til at søge disse Mangler rettede end den, som jeg nu her gentagne Gange har antydnet.

Nørhave: Det ærede Medlem for Hjørring Amts 4de Valgkreds (Th. Larsen) omtalte forleden Dag den Bevilling, der er forlangt til Træplantning i Klitterne i Jylland. Jeg kan give hans Udtalelser min Tilslutning og skal derfor ikke gentage, hvad han har sagt i denne Anledning. Der er dog nogle faa Bemærkninger, jeg gerne vil gøre til det samme Forslag. Paa Landbrugsministeriets Budget II. A. 14. c. er der forlangt 267,600 Kr. til Træplantning. Det